

ادبیات ، فنون عسکریه ، بحریه ، تاریخ ،
تجارت ، زراعت ، صنایع ، معارف ، امور
نافعه و اکلنجہ لی فقراتدن باحث مصور
جریده در .
ہر نوع خصوصیات ایچون غزته تک مدیری
سمادتلو طاہر بک افندی حضرتلرینہ مراجعت
اولنور .

BUREAUX :
Imprimerie Tahir Bey
40, rue de la Sublime-Porte,
STAMBOUL

ارتقا

(ارتقا) نئک استانبول و طشرہ ایچون
بر سنہ ک آبونہ سی ۳۲ غروشدر .

مخائن بالجلہ ارباب قله آجیقدر . هر الى
قلم ملوتان یازہ بیلیر .

ادارہ خاتہ سی باب عالی جادہ سنده ۴۰
نومرو لی « معلومات » مطبعہ سیدر .

JOURNAL ILLUSTRÉ
IRTIKA

نسخہ سی : ۲۰ بارہ یه در

جمعه کونلری نشر اولنور فی وادی مصور عثمانلی غزته سیدر .

نسخہ سی : ۲۰ بارہ یه در

عجبا طارغنی!

ماهمده بوشب حجاب کوردم
رویندهه برنقاب کوردم
کفتارمه بی جواب کوردم

طارغینی عجب اویار؟ بیلم!

یارمده کی آب و تاب باشقه
عالمده اوماهتاب باشقه
برنور سحر نقاب باشقه

طارغینی عجب اویار بیلم...

هردم صوردم آتی صبادن
ورمزکه جواب آشدان
آغلار طوردم اومهقانن

طارغینی عجب اویار بیلم...

احمد شناسی

پرستیده قلبیه

غم بجز غزه فتانکه اوغراسه کوکل
بولوردم نشئه دیکر سنی کورمه سنی!
تاب حسنک دکل آنجی بی یشاب قیلان
چشم مسئله طاقیلدی دله عشق رستی

احمد شناسی

بندن سودیکمه

سنی ایلک کوردیکم، ایلک سودیکم زمانلرده
دهان نأزمدن دوکله رله برحیفده جای قرار
بولان: «جاذبه دار کوزلرکمهم نظرلری قلی باقار،
سن، ای زواللی قلم! سن ده لطیف کوزلرکم
حدقه سیاهنده هر لحظه ترمه ترمه بریشان اولو-
رسک دگلی؟» سوزلرندن مرکب برجه شمدی
ینه کوزمه ایلشهرک، سنی اونوتمق، بی
بیک درواضطرابر، اندیشه لر، بیج و تابار
ایچنده اوزهرک، خیرالایان بو عشقندن وازچیمک
سنی سودیکم حرارت شیدایله برباشقه سنی سو-
مک، سکافارش کوستردیکم ده انقلاقلری، استغرا-
قلری، جذبه لری، یلوارمقلری، بوتون
اونلری، اوخارق العاده لکلری، اوکوز-
یاشلرینی، برآنده منفعل اولوب ینه برآنده
باریشمقلری، بوتون اوچو جققللری، او-
قرار سزقلری آکاده کوسترمک، حاصلی
سنی بوتون بوتون اونوهرق برباشقه سنی
رابط قلب ایتمک ایستدیکم شو صرلرده
سکا، بنم فراموش ایتمک هوسه وشدیکم عشقه
داثره قدرخاطرات وارسه هسینی برآنده بردن
پشکاه جسممه عرض ایدرله بکا سنی اونوتمق
احتمالک مفقود اولدیغی آکالتدی.

اوت؛ اودقیقه ده آکالدم که سنی اونو-
تدم، اونو تورم، سومبورم، سومیه چکم،
برباشقه سنی ربط قلب ایدیورم، برباشقه
سک باغین ولاجورد کوزلرینه باقه باقه
آغلایورم دیه سوله دکلم، یازدقلم بوتون
خیال، بوتون بی اصل و اساس ایتمش.

اوت؛ اودقیقه ده، اوسطرلری اوقور-
کن آکالدم وکندی کندمه اعتراف ایتمک
بن اونلری سنی قیصاندیرمق، سنی اوزمک
ایچون سوله مش ویازمشم، بن سنی اونو-
تمقاعتمک، سندن کیمکله کیمک احتمال بوق
ایتمش، کوردکمی؟ آکالدمکی، خصوصیه
آجیدکمی؟

سنی کونلرجه، هفته لرحه، آینرجه
کورمه، اونوتمق ایچون چالشم،
برباشقه سنی ربط قلب ایتمک اوغراشم،
حتی سنی سودیکم عشق شیدایله برباشقه
سنی سوسه و سوسه سنی سکا عا، برشینه،
بر فقره تصادف ایدنجی سنی اونوتمق ایچون ترتیب
ایتمک فکرلر بردن برده غایله رقی بوتون و نلرک
برینه سن، سنک عشقک، سنک خاطرلرک
قائم اولوب، آه؛ نه اولوردی اویارجه،
«جاذبه دار کوزلرکمهم نظرلری قلی باقار،
سن، ای زواللی قلم! سن ده لطیف کوزلرکم
حدقه سیاهنده هر لحظه ترمه ترمه بریشان
اولورسک دگلی؟»

کله لرندن مرکب اولان اوچله بی اوقو-
ماسه یدم، کورمه یدم بر رابطه صمیمیه ایله
پیوسته اولدیغم رفسون سیاه کوزلرکی اونو-
هرق برباشقه سنک باغین ولاجورد کوزلر-
ینه ربط قلبه چالشدیغ شومدی برقرارمده
بلکه بوقدر تلخکام اولمازدم.

ایشته بن سنی بویه - سویورم،
ذاتاً اونوتمق، بوسودادن وازچیمک،
باشقه سنی سولم ایچون حس ایتمک ارزولرک،
املرک برآنده زائل اولهرق سکا دکل، چشم
تخیر اوکنده باین خیال دلآ شو بکه بیه
منتدار قالمق کی کوستردیکم احوال مشتاقانه نظر
پرستکار عاشقده کی قیمت محبتکه دالدر.

جو ابکه انتظار ایدم می؟ اگر کوند
رر ایسه که یازبار کدن آله جشمه امیدهیچ
شبه بوق که بکا بر فیض تازه بخش ایدم جکدر.

محمد آصف

۱. عونی بک افندییه

هر سطرندن، حتی هر کله سندن لطیف،
روحخواز بر بوی ادب صاحبیلان اشعار
ومقالات ادیبانه کنزله ترین سستون ایتمک
اخض املعن اولدیغندن ارسال آثاره دوام

بیورلدیغی تقدیرده «هفته آق معلومات»،
«ارتقا»، «مصور فن واد» غزته لریله
درج ونشر ایدیلجه کجکی سیان ایلرز.

محمد آصف

محمد آصف بکه

«ارتقا» درج ایدیلوب بعدم کتاب
سورتنده دخی طبع وموقع انتشارده وضع
ایدیلن «دلارا» نامندکی رومانکزی
بیطرف برنظرله تدقیق ومطالعه ایتمم.
سوزی اوزاتماق ایچون بلاترد دیه بیلیرمکه
اوافق تفک خطباته نظر مساحمه ایله باقیله حق
اولورسه کوچوک رومانکزی هیئت مجموعه سی
اعتباریه پک فادکل، ده طوغری سوله-
مک لازم کیرسه سوه سوه اوقونیر. آنجق
نظر لاقیدی ایله کورمه دیکم بر خطا، بر
تضاد وارکه بونکده بر اثر ذهول اولهرق
- وقوع بولدیغنه شبهه بوق ایسه ده
یازدیغکنز شیاری بر آزدهاقدیجه یازمقلاککنز
ضمننده - احتضار وارانندن چکنم یورم:
رومانککنز (۲) نجی حیفه سنک شو:

«بوکیجه هوا نه قدر لطیف ایدی. قر،
ساحه نیلکون سادن ساکن ساحلره،
طاغاره، دکنزله خندلر صاحیوردی».
سطرلری اوقویانلر تصویر ایتدیغکنز کیجه سنک
ماعتابی برکیجه اولدیغی آکلرلر.

حال بوکینه بوکیجه بی تصویر ایدرکن
(۲۷) نجی حیفه سنک صوک سطرلرندن شو
صورته، یعنی: «زمان، عربی آتی و آخریه
مصادف اولدیغی جهته نصف اللیلده طلوع
باشلامش اولان قر، بر ساعت اول کیجه سنک
ردای سیاهی آتنده مستور اولان او جبال
وسواحه خفیف خفیف نورلر سر بیوردی»
صورته باشلا بوسکنز. ایشته بو بر تضاد،
نظر مساحمه ایله باقیله میه حق بر تضاددر.
بنه علیه (۲۷) نجی حیفه سنک صوک سطرلرندن
باشلاهرق بوقاری به نقل ایتدیگم بش سطر،
رومانککنز چیقار یلیرسه واتضاده اورتنده
قالقمش اولور. رومانککنز حقیقه کی مطالعه م
بوندن عبارت. اوله ظن ایدرمکه احتضارات
صمیمانه کوچنم سکنز.

رفقی

رفقی بک افندییه

(دلارا) بی مشاغل تحریریه آرهمسند
هر هفته بارچه بارچه یازمش وبنه علیه اعتنا
ایده مه مش اولدیغمن جلب توجه قارئین
ایده جک مزیتدن محروم اولدیغی بیلیرم.
اوت، (دلارا) نک هیج برقیعی، هیج بر

مزیتی یوسفدر. بونکله برابر بنم نظرمد
بیوک بر مزیتی حائزدر. چونکه: اثرمد،
زاده فکرمد. بر انسانک اثری اولادی
دیکدر. اوله دگلی؟ بری زاده بدن وما-
دی، دیکری زاده فکر ومعنیدر. اولاد
محبتک نه اولدیغی آکالمق ایسترمیسکنز؟
اثرککنز کندی نزد کردکی قیمت واعتبارینی
نظر دقه آلکر. بالمناصبه سوله بوم:

«نشدیلر» سزنامه سی و «حق بهیج»
امضاسیله هفته آق «معلومات» مزله اوچ
دورت منو رشر نشر ایدلش اولدیغی غزته
لر می اوقویانلرک معلومیدر.

«نشدیلر» قاتلی حق بهیج بک افندی سنک
رسائل موقوتدن برنده بکن سنه ینه بو
زمانلرده بر مقاله سی اوقومش ومقاله مذکور
رهک حقیقتاً سوسه ووه اوقونیه حق، استفاده
ایدیه حبس مقالات ادیبه دن اولدیغی عالم
مطبوعانده کی تجارب عاجزانه بنه تقدیر
ایده رله «ارتقا» ایله «مصور فن واد»
دخی یازملری شمنده کنرینی طایفیدیم
حتی بک افندییه بالواسطه خبر کوندرم شدم.
آرمدن برمدت کجکی. صوکر برکون
حتی بکدن بر تذکره آسدم. مومی ایله
بوتدکره سنده میتدیلر مرکز اثرلری حقیقه
- اگر تنقید دیم جائزه - یازدیغ مقالات
تنقیدی بی بالتقدیر:

«یازدیغکنز مقاله لری اوقومقده م.
دوغری سزده نازک و بیوک برمقد اولق
استمدادی اوقدر جوق کوردمکه سوندم»
مأله حق نامستحق کترانه مده - مجول
اولدقلری تراکت فطری اقتضاسندن اولق
اوزده - بر توجه صمیمیده بولندقدن صوکر
دیورلرک:

«برزمان اول، اوله خاطرمه کلورکه
بندن اثر ایسته مشدیکنز اثرلرکم
نشری ایچون ابراز معاونت بیوردیغکنز
دولای افای شکرانی اونوتمده دغفوکزی
مأمول ایدرک سکوت ایدیورم. شمدی،
قالسه هفته آق معلومات غزته سنی طبع ایدلمک
اوزده بر قاج اثر کوندریم. احتیاج اثرلرم
مزیت ادیبه دن محروم و قیمتیزدر. فقط نه
اولورسه اولسون بجه پک بیوک برقیعی
حائزدرلر. اوج اونلرک هسند بنم روح
واقبمدن، حسیات صمیمانه مدن بر شیده
وارددر. واونلک ایچوندکره فضله بر قیمت واهیتی
حائز، وبنم ایچون مقدسدرلر.»

حق بهیج بک افندی؛ هیجملرک سوه
اوقودیغمن اثرلری مزیت ادیبه دن محروم
اولسه بیه بنه کندی نظرلرند بیه بیوک برقیعی
حائز اولدیغی سوله بولرلرک پک طوغریدر.
یوقایرمد یازمش اولدیغ وچه بر انسانک
اثری اولادی دیمک اولدیغندن سوسه مک

قابل دكلار . بناء عليه حق بهيج بك بك
طوغرى اوله رق سويله ديكى كى بن ده بلاترد
ديه بيليرمكه . ازلرم مزيت ادبيدن محروم
اولسه لره بنم نظر مده فضله برقيمت واهيتى
حائزدرلر . چونكه زاده فكرم ، اولادمدرلر .
بمدما يازديغ شيلرى . بر آرز دهاد قتلجه
يازمقام ضمنده وقوع بولان اخطار كركلنجه :
بو كى اخطارات خالصانه ني اونه دنبرى مع المنويه
قبول ايدنلردن اولديغ جهته تشكر ايدرم .

محمد آصف

دلارا

محررى : محمد آصف

موقع انتشاره وضع ايدلشدر .

كوتايه كاييه

بياغوى

اسماعيل يكرمى بر ياشلرند قدردر .
طبيعى شن وشاطر ايمده كنديسى راز
مسرفجهدر .

تخمينا بوندن يكرمى كون اول اسماعيل
كلوب نى مطبعه ده كوردى . اثنائى مكلمده
ازمير حيديه صانع مكنتى پياغوسنك بر
نومروسنى آلدغنى سويلدى . بن ايك
بوش لقرديارنه اهميت ورميوبايشمه دقت
ايدورد . اومتايداً طالغندن بحث ايدوب ايلك
كشيد ايديله جك قرعه ده شايد كندوسنه اكراميه
صابت ايد جك اولورسه خانه خنك هيسنه
ردن بر جوق هدايا آله جغنى وعد ايدرك
هم كولىمكه هم نقل ايمكه وارده صرده
نومروسنك (۴۵۴) اولديغنى اكلاتق
وسيله سياه مكلمه نك ادهسنة صوققه ايدى .
چونكه مطبعه ده بولنشمندن كشيد
ايديله جك نومورلره هر كسندن اول واقف
اوله جغنى بيلور واوليه دوشونوبور ايدى .
و كندوسنه خبر وريدكم زمان بر جوق
پارده بكا ورجكنى سويلوردى .

اون دقيقه سكره قالقوب كندى .
بن ذاتاً بويله لقرديلره اهميت ورنلردن
اولديغ ايجون يايوسنى ديكلمش وياريلى
ديكلمش ايدم .

اسماعيل هر وقت اوه گلز . آنجيق
هفته ده ايكي اوچ كيجه كلور .

بر كون اخشام وقتى اوه كنديكده
اسماعيلك چهره سى بر حال مسرت
كارانه ايله مالى اوله رق او طورديغنى كوردم .
والده سنه لقردي به هيج فاصله ورمكسزين
نومروسنك اوكون چكديكنى عجباً جيقديى

چيقمادى ديه بنى كورمك ايجون كديكنى
طاطى طاطى خليلاره مستغرق اوله رق اكلاتوب
ديككتيرمكه ايدى .

« برادر ! فصل نومورلردن بر خبر
وارى ؟ » ديه بندن سوردى .

« خبر ! فصل خبرم اوله حق ! زميرده كشيد
اولنان بر پياغونك نومورلرى استانبوله
كلى لا اقل ايكي اوچ كونه متوققدر !
آنك ايجون سنكده صبر اتمكلك لازم كلور !
« نه صبرمى ؟ طوغرى سى يا بن خبر
آلتيجه دك او قوبيله زور او بوجغ » . ديدى .

ايرتسى صباح اسماعيل اودن ايركن
چيقوب استانبوله نه قدر ازمير پياغوسيلتيرنى
صاان صرافلر وار ايسه هيسنه مراجعت
ايدرك ازميردن نومورلرك كلوب كلديكى
آراشديرمش . جمله سننده « خير ! » جوابى
آتش .

نهایت كچن پنجشنبه كوتى نشر
ايديان غزته لرك اعسلان صحيفه لرنده
مذكور پياغونك بيوك اكراميه لرى نظرينه
تصادف ايدر .

اسماعيل هان تعريفى ناقابل برخواشه
كوزلرني آچهرق نومورلره بر كوز كردير
بوله من بر قاچ دفعه باشدن اشاغى تكرار تكرار
آزارينه بوله من . مائوس اوله رق صيقار .
آرتق نه ياه جغنى بيلمز . اضطراب كنديسى
استيلا ايدر .

جمعه كچمى اسماعيل اوده ايدى جمعه
كوتى صباحين ايركن اوده او طور ايك
« برادر قوجه مصطفى پاشاده شمدى غزته جى
بوله بيليرمى » . ديدى .

بن « ده ايركندر غزته جيلر بو طرفه
كچ كلورلر . ايستره سكه صائبه استاسوننده
تيورپولى اورزنده اوربه رده بر تو تونجى كاكى
واردر . اوراده تكييل غزته لرى بولورسك .
اوده غالباً معلومت الميوراما : بر دفعه باق »
ديدم .

براز ده او طور قالقوب كيتدى .
ايكى ساعت سكره تكرار كلدى .

اوده هر كس ايشيله كوجيله مشغول ،
اسماعيل ايسه اونه به برى به طولا شوب بر بارداق
صو آرايور . « وصوا لسه ده نومرونك صوبنى
ايجسه ك دپوردى . حالوكه سونجى كتم اتمك
اوزره قزارمش وكوله جكنى خط اتمك ايجون
طودا قلرني اوفق اوفق ايسيرمقده ايدى .
« فصل غزته لره باقديكى ؟ » ديدم .

هان جاكلك جيبندن بوكلش بر صباح
غزته سى چيقاروب بكاوردى . رده نه باقيم :
« ۴۵۴ » نومرو كوزمه ايليشيورمسونى .
« اوو اسماعيل قزاشمشك » ديدم .
« اوت » ديه لرك نومرونك قاچ غروشه

تصادف ايتديكنى اكلاتق ايجون باغه صوقيله رق
سرلوحه سنه باقديق . (۲۷۰) غروش قدر براره .
اودقيقه ده سزاسماعيلده كى سونجى كورميك .
هان والده سندن سكره برمجيديه وورمك اوزره
اون غروش استقراض ايتدى . اوكون بزه
برضايت كشيد ايد جكنى وعد ايتدى . كيدوب
يارم ساعت ظرفنده بزه بر آراه تدارك ايليه رك
طوغرى بجه چيربجى مسيرده سنه بولالاندق .
اورايه وارديغمز ده بر قاچ كشيدن ماعدا كيمسهر
بو قدى . اسماعيل قوللرني صيوا دى . رچقور
بولوب آتشى باقدى . اوزرينه تخريمى برلشد .
يروب يكرميك باكتدن برده سياره تللند يروب
كل كيفم كل .

صباحدن اخشامه قدر بر قاچ دفعه لرك
غزته نى وكاه نومروسنى صاقلادم . او آرادى .
بوله مزدى . « نه يايه كز بن سنه بويارلر
آيرم » . ديدى . كنديسنه بويكوز بتمش
غروشه برقات اثواب ايله بر جفت قوندرو
آله جغنى واستقراض ايتش اولديغنى اون غروشه
مقابل ده برمجيديه ويره جكنى حساب ايدوب
تفكراته طالاردى . وكچيه قهوه ده محله
قومشورينه وارنجه دك ايكوز تيش غروشنى
اكلاتمشدى .

جمعه ايرتسى كوتى صباحين ايركن مطبعه به
كلدى . البته منديل چهره سندن آقان ترلر
سيله رك « براق اللهى سورسك ! بز ايكوز
يتش غروش حساب ايتيورميدك . نام كرمى
سكز غروش ايله وريدار » ديمسونى !

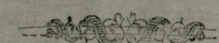
« نه ايجون اوله اودى » ديدم .
« مكرسه بيلتر سكره تقسيم اولتش ايتش .
حالوكه بوسكزك بريده بن حصمه تصادف
ايتش . نيايه لم ؟ قره كوده بيلتى ميايه ايتديكم
صرافده بويله سويلدى . بيلتك كنارنده كى
« رفتى بكا كوستردى » ديدى .

زوالى اسماعيلك بونجه او قوسونلرقيه
برابر سونجلىر هپ هوايه كتمشدى . اون
غروشه مقابل مجيديه نى فصل ويره جكنى دوشو .
نوب قساوتانيوردى .

زيرا يكرمى سكرز غروشدن جيبنده اون
غروش قالدغنى برطور محزونانه ايله بكا
اكلاتيورو آتيدكه جك كشيديه صاقلابه جغنى
سويلوردى .

قرالقلنى :

محمد على

بر نشيددم ..

بعضاً مائى دكيزلرك براهتر از رفته
تترين دالغله رنك حصوله كتيرديكى فشفشه
الحان ايله سرمست نشسته غم اوله رق قلبنه

كومديك كتاب سرائر عشق قاريشديرمه
باشلام !!

اوت بن ، اوراده ، اودفينه اسرار
سودا ايجنده اويله نكات معانى محبت بولورمكه :
بوتون قواى حسيه منويه ، انلك تقدير
محاسن علويته ساعتلرجه يلته نير ... ايشته
او وقت ظن ايدرمكه بو باكر محبتلرك ميه
حظوظ مستانه سنده الى الابد مسود و مشغوف
ويرامل ياشايه جفم ، لكن اودقيقه بران محبت
دوامسز برشمه حيات كى ردينه سوز
چسوكه مخترز . مهتر يازمقلمه قاريشديرم
اوصائف محبت صوكره لى بكلك چوق قزيرن .
سودار ، محبتلر اظهار ايدر .

آه ، ايشته اوزمان سندن سنك بويله
هر رنكده بحلى ايدن محبتلر كن ال جكرم ؛
صحيفه لرى قابلم ، سندن اوقدز صونورمكه
خيالىك بيله ذهنده كورمامكه چاليشيرم ...
خيالىك ، تماميله خاطره مدن سيلديكم
زمان پيشكاه فكرتمده اويله صافيت وزااته
يارادلمش ملكلر . برلر كورينوركه ...
برقاچ ثانيه ايجون اولسون انلك اثيرى
نفسلرى ، بر مروحه نازنين سماوى كى
هوسات ونجلاتمه برميلان توسع ويرر ؛
بنده انلك حياسته اشتراك ايتك ايجون
شهر فكرتمه مربوط اوله رق ، اسرار الهى
اولان ، اوقضائى نامتناهى مينابه بر بركك روحيله
قاريشيرم .

محمد محرم

عثمانيليك اوروپاده طرز تاسسى

ياخود

فتح جليل قسطنطينيه

محررى : مكتب حربه شاهه محاربات مشهوره
عثمانيه وطوبجلىق وباليستيق وفن اسلحه خفيه
درسلى معلمى عموم طوبجى واستحكام قوميسونى
اعضاسندن وازكان حربيه ميرالوزلر ايجده مختار پاشا
- محل طبى : باب عالي جاده سنده طاهر بك مطبعه سى -
يوسى : معلومات غزته سنه تفرقه ايدلكدن سكره
كتاب سورتنده دخى طبع ايدلشدر - تاريخ طبى
۱۳۱۸ آگستوس - قباى ۷۰ غروش .

صاحب اثر (عرض حقيقت واثرك
ماخذلر) سرلوحه لى مدخل كتابده شو
وجله بيان افكار ايدمورلر :

۱ امت نجيبة اسلاميه وعثمانيه جناب اللهك بر
عطيه معصومه سابعانيه سى اولان بادشاهان آل عثمان
حضرانك بيوكلكرئى ، تقدر عالي خصال جيله
وبركزيده مالك اوله قلرني كوسترك وشو صورتله
انلك نجل نجيبي اولان اب مشفق عثمانى ولى نعمت
يمنتزمولى نعمت عالبيان السلطان ابن السلطان السلطان
الغازى بيوك (عبدالحميد) خان افندمضر حضرانك
احبابى دولت واعلاى شان سلطنت وخلافت ايجون
كيجه كوندوز راحت وحضور هاوولرني فدائيله ملك